ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မအူပင်ခရိုင်

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

ပေစိကျွန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘောလုံးကျေးရွာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၂၀၁၇-၂၀၁၈)

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့်အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

(ညောင်တုန်းမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၆

ဘောလုံးကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်

၉

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

၁၂

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၁

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၂၃

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၄

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ ၃၀

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်

အစီအစဉ်များ ၃၂

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၄

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၇

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာနေအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု များ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း များ

ဇယား ၂၃ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ**

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွှန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား **၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ဇယား **၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၈၈

ကိုးကားစာရင်း ၈၉

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန

STD လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ

PTA မိဘဆရာအသင်း

TB တီဘီရောဂါ

VDG ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ခု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀-၂၀၂၂ခု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဘောလုံး ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့်စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်း ဂဏန်း၊ အချက်အလက် များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက် များကိုသာအားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင်ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်း၊အချက် အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်း တွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန် လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဘောလုံးကျေးရွာ

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

ဘောလုံးကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်

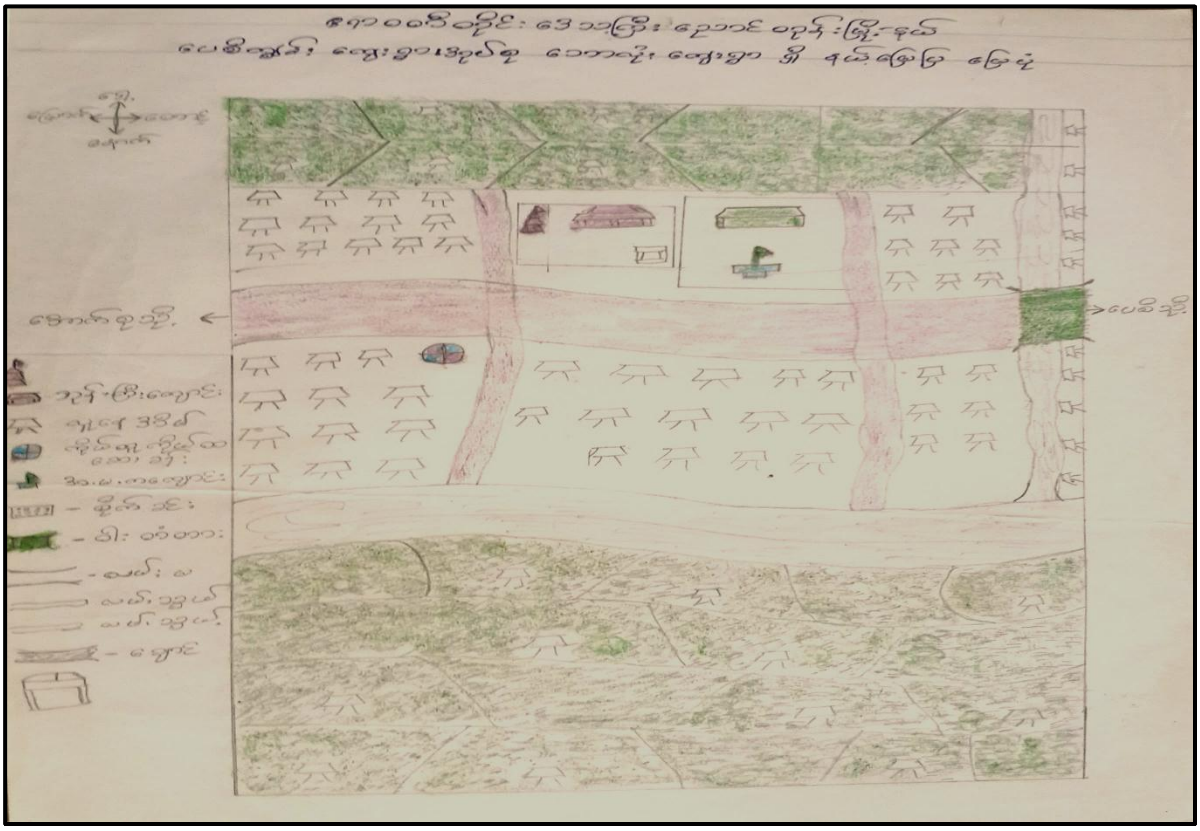

ရည်ညွှန်း - ဘောလုံးကျေးရွာ၊ ပေစိကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သောကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၇ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီ အစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါ သည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက် များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း

ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့ အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ် အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သေ ာငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံး နှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို

နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ညောင်တုန်းမြို့သည် မအူပင်ခရိုင်၊ဧရာဝတီတိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လက်တ္တီတွဒ် ၁၆ ဒီဂရီ ၄၅ မိနစ် မှ ၁၇ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ်နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၁၃ မိနစ်မှ ၉၅ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ် ကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် ၃၄၈.၂၃ စတုရန်းမိုင် (၂၂၈၆၈ ဧက) ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့ (၂၂.၃)မိုင်၊ တောင်မှ မြောက်သို့ (၂၃.၀၀)မိုင် ရှည်လျားပါသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် (၂၀)ပေတွင် တည်ရှိပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်များပေါများပြီး ဧရာဝတီမြစ် ၊ပန်းလှိုင်မြစ်နှင့် ဘောလယ်မြစ်များ တည်ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ထန်းတပင်မြို့နယ်နှင့် တွံတေးမြို့နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ပန်းတနော်မြို့နယ်နှင့် ဓနုဖြူမြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် တွံတေးမြို့နယ် နှင့် မအူပင်မြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်နှင့် တိုက်ကြီးမြို့နယ်တို့နှင့် ထိစပ်လျှက် ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှု များသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ဧပြီလတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၄၀ ℃ ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလတွင် ၁၂ ℃ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရွာရက် (၁၀၈) ရက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်မှာ (၉၄.၉၈) လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လများ ဖြစ်ပါသည်။

ဘောလုံးကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ဘောလုံးကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ပုသိမ်-တာကွေ့ကားလမ်းမသို့ (၃၅) မိုင်ကွာဝေး ပြီး၊ ပုသိမ်မြို့နှင့် (၄၀) မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှာ ထိပ်ဝလေး

ကျေးရွာ၊ အောက်စုကျေးရွာ၊ ရွာသာအေးကျေးရွာ၊ ဘောလုံးကျေးရွာသည် ကိုင်းလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် ငါးဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ဆေးဖက်ဝင် အပင်များဖြစ်သည့် ဘုန်းမသိမ်၊ ဂျာမနီ၊ လောက်သေ၊ သက်ရင်းကြီး၊ ထောင်စေးချောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်၊ စသည့်တို့ပေါက်ရောက်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ ပေါက်ရောက်သည့် ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကိုင်းမြေများ ပေါကြွယ်ဝပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူအများစုမှာ အဝီစိတွင်းရေဖြင့် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ထို့အပြင် ဘောလုံးကျေးရွာသည် ဧရာဝတီမြစ်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသောကြောင့် ဒေသထွက် အသား၊ ငါးများပေါများကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၄၀) စုရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း(၆၄၈) ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄.၃၆) ဦးနှုန်းရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်(၅) ဦးနှုန်းထက် လျော့နည်းနေပါသည်။ အသက်(၁၅နှစ်မှ ၆၀နှစ်)အထိ အလုပ်လုပ် နိုင်သော လူဦးရေမှာ (၇၂%) ရှိပြီး (၁၅နှစ်အောက်) လူဦးရေနှင့် အသက် (၆၀နှစ် အထက်) လူဦးရေစုစုပေါင်း ၂၈% သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ် လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားမှုကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၈၈) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင် စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၀) စုရှိပြီးလယ် (၁၀) ဧက အထက်

ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ အိမ်အနေအထားမှာလည်း တိုက်ခံ၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်၊ ပျဉ်ခင်းဖြစ်ပြီး လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အပြည့်အစုံနှင့် နွားစသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများမှာ (၅)စု ရှိပြီး လယ်(၅-၈) ကေကြား လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြပြီး ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အနည်းငယ်နှင့် ကြက်၊ ဝက်များကို မွေးမြူကြသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ပါဝင်ပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ မများပြားသော်လည်း အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၆၀) စုရှိပြီး လယ် (၅) ကေအောက် ပိုင်ဆိုင်ပြီးအချို့မှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်ကြသည်။ လယ်ယာသုံး ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပြီး အိမ်အခြေအနေမှာ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ ဓနိမိုးအိမ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၇၀) အိမ်ဖြစ်ပြီး မြေယာမပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပြီး ကျပန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၁၂၅) စု ရှိသည့်အနက် (၇၀)အိမ်ထောင်စုမှာ (၃) လအောက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/ နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၅၀) အိမ်ထောင်စုမှာ (၃ - ၅) လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီး (၁၀) အိမ်ထောင်စုမှာ (၆)လနှင့်အထက် ချေးငှားခြင်းမပြုပဲ ထမင်းပုံမှန်/ နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အားခကြိုယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေး အကြွေးယူခြင်း အပြင် လုပ်အားခဖြင့် ဝယ်ယူခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းမနှီး မဖူလုံသော ဆင်းရဲသားတောင်သူများအဖို့ ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။ ရေဘေးနှင့်ကြုံတွေ့လာလျှင် အနိမ့်ပိုင်းတွင် နေထိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စု (၂၀)ခန့် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရနိုင်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွားလျှင် တစ်မိုင်ဝေးသော ပေစိကျွန်းကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲသို့ အဓိကထား၍ သွားရောက်ပြသပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက်ကိုမူ ညောင်တုန်းမြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စက်ရေတွင်း(၁)တွင်းနှင့် လက်နှိပ်တုံကင် (၈၀) ရှိ၍ သောက်သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲ၍ စရိတ်နည်းသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်၍ စနစ်တကျသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဘောလုံးကျေးရွာ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသား (၆၈)ဦး ရှိပါသည်။ မူလတန်းအဆင့် အောင်မြင်ပြီးသူများမှာ (၁) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပေစိကျွန်းကျေးရွာ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျောင်းသား(၃)ဦး ကျောင်းသားမိဘများအားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် မူလတန်း အဆင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နေနိုင်ပါသည်။ မြို့နှင့် အလှမ်းဝေးသောကြောင့် ဘွဲ့ရလူဦးရေနည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ကွမ်းနှင့် ပဲမျိုးစုံ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီ နှစ်သီးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွား၊ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲ စသည်တို့ကိုလည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမှာ အိမ်ထောင်စု (၁၀)စု ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ဆောင်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ်တက်စီ၊ တောခုတ် လုပ်ငန်းအစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ညောင်တုန်းမြို့နှင့် နီးကပ်၍ မြို့ပေါ်ရှိ အစိုးရဌာနများတွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းနေသော အစိုးရဝန်ထမ်းများရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိနေပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက် ပိုများပါသည်။ ကွမ်းခူးချိန်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် ကျပ်သုံးထောင်ခန့် ရရှိကြပါသည်။

နေ့စားအလုပ်လုပ်သူများမှာ ပဲရိတ်ခြင်း၊ ကွမ်းခူးခြင်းနှင့် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ ရေဝတီမြစ်ထဲတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင် ရှာဖွေစားသောက်ကြပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် လုပ်အားခ ကျား(၃၅၀၀)၊ မ (၃၀၀၀)ကျပ် ရရှိပြီး ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု (၆၀)ခန့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့် အလိုက် အမျိုးသမီးဦးရေမှာပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစီးများတွင် အမျိုးသမီးကြီးအဖွဲ့ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့တို့တွင် အမျိုးသမီး များသာ လျှင် ဦးဆောင်ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသ ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လမ်းတံတားအဖွဲ့၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို **ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး** ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း ပါဝင် ရွေးချယ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ၏ အဓိက စိုက်ပျိုးသောသီးနှံမှာ ပဲမျိုးစုံဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် မိုးရာသီတွင် ကွမ်းခြံ (၁၀)ကေခန့် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာ

ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပံ့ပိုးသော ချေးငွေမှာ မြေပြင်ဆင်စရိတ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်အထိ အထောက်အကူပြုပါသည်။ သို့သော် ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ရိတ်သိမ်းစရိတ်တို့အတွက် ပြင်ပ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဓါတ်မြေဩဇာ အရောင်းဆိုင်များမှ အတိုးနှုန်း(၃) ကျပ်နှင့် အလွတ် ချေးငွေအတွက် (၅) ကျပ်နှုန်း အထိ ချေးယူရပါသည်။ ပဲစိုက်ချိန်တွင် မြေပြုပြင်ချိန် တိုတောင်းခြင်းနှင့် ရာသီချိန်တို တောင်းလွန်ခြင်းကြောင့် တောင်သူများအားလုံး ကြဲခင်း (ခုတ်ဖုံး)သာပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကွမ်းရွက်ကို အိမ်ထောင်စု (၈၀) စုမှ စိုက်ပျိုးကြပြီး ရောဂါကင်းလွတ်သဝည့် စိုက်ခင်းများ တွင် တိုင်(၁၀၀၀) လျှင် တစ်လဝင်ငွေ (ငါးသောင်း) ကျပ်ခန့်ရရှိသဖြင့် ဆင်းရဲသား မိသားစုများ အတွက် အားထားစိုက်ပျိုးလာနိုင်သော်လည်း ရောဂါမကာကွယ်နိုင်ပါက အရင်းအနှီးများစွာ ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးကို အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများလည်း ရှိပါသည်။ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲမွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော မိသားစု(၂၀) ခန့်ရှိပြီး ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တိုးတက် ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရန်အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်သာ (၁၅) ဦးရှိပြီး အသေးစား ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ဘောလုံးချောင်းတွင် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ငါးမဖမ်း ရသော ရာသီများထဲတွင် ကျပန်းအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းပြုကြပါသည်။ ရေလုပ်သားတစ်ဦးလျှင် လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ် သော ပစ္စည်းကိရိယာများအတွက် စုစုပေါင်း(၃၀၀၀၀၀)ကျပ်ခန့်လိုအပ်ပါသည်။ကာလရှည်ချေးငွေ ရရှိနိုင်ပါက ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးသော မိသားစုများအတွက် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင် ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်ဘဲ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ကိုင်သူများမှာ ဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ်တက်စီ၊ ပဲစိုက် အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။ နေ့စားအလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ မြို့ရှင်းခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်

ကြပြီး တစ်နေ့လုပ်အားခမှာ ကျား(၃၀၀၀) မ(၂၅၀၀) ကျပ်ရရှိပါသည်။ ငါး၊ ပုစွန်များကို ရောင်းချသူအချို့မှာ ညောင်တုန်းမြို့သို့ သွားရောက်ရောင်းချပြီး ကုန်စိမ်းသီးနှံများကို ညောင်တုန်း-တာကွေ့လမ်းရှိ (၇)မိုင်တို့တွင် သွားရောက်ရောင်းချကြပါသည်။ ရောင်းချကုန်များမှာ ပဲတောင့်ရှည်၊ ခရမ်း၊ သခွား၊ ဘူး၊ ရှောက်တို့ဖြစ်ပြီး တစ်နေ့ဝင်ငွေ (၂၅၀၀-၃၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြပြီး အိမ်ထောင်စု (၅၀)ခန့် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ခင်း ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ် ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ် အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်သည်။

သဘာဝဘေးကြိုတင်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ ညောင်တုန်းမြို့နယ်တွင် ရဲစခန်းတည်ရှိ၍ ဒေသလုံခြုံရေးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန် အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီးဌာနတို့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧက လျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၅၀၀,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂) ကျပ်နှုန်း ဖြစ်ပြီး လတိုး ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇) လ ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည် (အနည်းဆုံး၃နှစ်) ထုတ်ချေးမည် ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့် အစီအစဉ်မှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လျှင် ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀) ကျပ် စုရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျပန်းဟူ၍

ငွေထုတ်ချေးသည့် ပုံစံ(၂) မျိုးရှိပြီး အတိုးနှုန်းမတူညီပါ။ တစ်ဦးလျှင် ပထမအကြိမ်တွင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ် ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။

ပက်-မြန်မာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ (၃)နှစ်ခန့် ရှိပြီဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျပန်းများအားချေးသည့် ရိုးရိုးချေးငွေဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေမှာ ပထမနှစ်တွင် ၂သိန်းကျပ်ဖြစ်ပြီး ရိုးရိုးချေးငွေမှာ ရှစ်သောင်းကျပ်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိရန် ပုံစံ(၇) လိုအပ်သည်။ ချေးငွေသက်တမ်းကြာလာသည်နှင့်အမျှ ငွေပမာဏတိုးမြှင့်၍ ချေးယူနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျပန်းမိသားစုများ အနေဖြင့် ငွေချေးရန် အခက်အခဲ ရှိနေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့် ပုံစံမှာ (၂ ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်) ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများမရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရပ်များကောင်းမွန်စွာမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

ဘောလုံးကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ ၆၀'x ၃၀'x ၁၀' ရှိသော တစ်ထပ် အုတ်ကျောင်းဖြစ်ပြီး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး(၁) ဦး၊ ဆရာ/ဆရာမ (၄) ဦးစုစုပေါင်း(၅)ဦး ရှိပါသည်။ ဆရာ၊ တပည့်အချိုး အားဖြင့်(၁၁) ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းတွင် အခန်းများခွဲထားခြင်း ရှိပါသည်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသား/သူ (၆၈) ဦးရှိပြီး သောက်သုံးရေကို ကျောင်းအတွင်းရှိ တုံကင်မှ ခပ်ယူသုံးစွဲရပါသည်။ သုံးခန်းတွဲအိမ်သာတစ်လုံး၊ နှစ်ခန်းတွဲအိမ်သာတစ်လုံးရှိ သောကြောင့် ကျောင်းသား/သူများအတွက် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ထိုင်ခုံနှင့် စာရေးခုံများ လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာမှ (၃)နှစ်အထက်ကလေး (၇) ယောက်ကို မူလတန်းကျောင်းတွင်ပင် မူကြို ကလေးများအဖြစ် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ မူလတန်းအောင်မြင်သွားသော ကျောင်းသား/ သူများသည် ညောင်တုန်းအခြေခံအထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားနေ ရသော်လည်း အောင်ချက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ကျောင်းသား/သူများအား တိုက်တွန်း

အားပေးရန်နှင့် စားကျက်ဝိုင်းများ ပြုလုပ်ပေးရန် မိဘများမှ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးရန် အရေးပါလှပါသည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွါးပါက ၅ မိုင်ခွဲခန့်ဝေးသော ရှမ်းစုကျေးရွာရှိ တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် သွားရောက်ကုသရပါသည်။ ဆရာဝန်တစ်ဦး၊ သူနာပြုတစ်ဦးနှင့် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမသင်တန်း တက်နေသူ တစ်ဦးရှိပါသည်။

အသေးစားကျန်းမာရေးနှင့်ဆိုင်သော ဆေးဝါးများကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကုန်စုံဆိုင် များနှင့် ရှမ်းစုကျေးရွာတွင် ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစားကျန်းမာရေးအတွက် ညောင်တုန်းမြို့ပေါ် တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း တစ်ခုရှိပြီး အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်မူ ညောင်တုန်းမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ပြသရပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် အုတ်ကာရံထားသော သောက်ရေ စက်တွင်းတစ်တွင်းရှိပါ သည်။ လက်နှိပ်တုံကင်(၈၀) တွင်းရှိ၍ သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ယင်လုံ အိမ်သာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၆၀) ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စု (၈၀) တွင်းရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စု (၈၀) မှာ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ရာတွင် ကွန်ကရစ်ငွေချမှသာ ဆောက်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်များပြားမှုကြောင့် မဆောက်လုပ်နိုင်ကြသဖြင့် အိမ်တိုင်စေ့ ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်နိုင်ကြရန်နှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်မှာ အဓိကကျကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏သာရေး နာရေးဘာသာရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ ယခင်က ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုမရှိတော့ပါ။ ကျေးရွာ၌ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ထောင်ထားသော စာကြည့်တိုက် ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ၌သာ စာကြည့်မည့်သူရှိပါသည်။ လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး လုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရော ပါဝင်လုပ်ဆောင်သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု

အားနည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာမှ လူကြီးများမှ လက်တွဲခေါ်ယူမှုမှလည်း လိုအပ်နေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(ဇ)အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၈ ခုနှစ် စတင်ဖောက်လုပ်ရာတွင် (ပျ၅၀'x ၁၅'x ၂၀') **အရှည်ရှိသော ဆက်သွယ်ရေး မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဘောလုံးကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကဏ္ဍတွင် ရေကြောင်းနှင့် ကားလမ်း(၂) ခုစလုံးကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ဖယောင်းတိုင်နှင့် မီးခွက်ကိုသာ သုံးစွဲနေ ရပြီး ဆိုလာမီးဖြင့် အိမ်ခြေ(၂၇) အိမ်သာလျှင် မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဝယ်ယူသုံးစွဲနေရပါသည်။ ရန်ကုန်-တာကွေ့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းကို တပ်ဆင်နေသော ကာလဖြစ်သောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးမှာ ကြန့်ကြာနိုင်ပါသေးသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ဆိုလာမီးလင်းရေးအား စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်** Telenor **ဖုန်းလိုင်းအများဆုံး ဆက်သွယ်ရပါသည်။ အခြားဆက်သွယ်ရေးဖုန်းလိုင်းများမှာ ဆက်သွယ်ရေးမကောင်းလှပါ။ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာဖတ်လေ့လာခြင်း အလွန်အားနည်းလှပါသည်။**

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

မိသားစုရွာကဲ့သို့ပင် စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်ကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား ဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ ခိုးမှုသည် ကျေးရွာတွင် သာမန်မျှသာဖြစ်ပွားပြီး အခြားအမှုအခင်း ဖြစ်ပွားမှု မရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများ များပြားပါသည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေ နည်းပါးသောလည်း လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်မှာ အသင့်တင့်

ရှိပါသည်။ လူကြီးလူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာတိုင်ပင်ပြီး လုပ်ဆောင်ကာ အလေ့အထ ကောင်းများကလည်း အနာဂတ်အတွက် အားရစရာပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား များမက အမျိုးသမီးများပါ ပါဝင်ကူညီအားဖြည့်ပေးပါသည်။ ဘွဲ့ရအမျိုးသမီးများ ကလည်း မိမိတို့ပညာဖြင့် တစ်တက်တစ်အား ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကြောင့် ကျေးရွာအတွက် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု့အခြေအနေကောင်းများ ရှိပါသည်။

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် မိုးကွမ်း၊ နွေကွမ်း နှစ်သီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချချိန်တွင် ကွမ်းဈေးနှုန်းမကောင်း၍ မိမိ လုပ်အား ပြန်ရရုံနှင့် ထုတ်လုပ်မှု အဆင့်သာ ဖြစ်သော်လည်း ကွမ်းသမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများစသည်ဖြင့် ကွမ်းထုတ်လုပ်မှု တစ်ခုမှ ကျေးရွာသူ/သာများ အတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့် ဖူလုံစေသည် ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယမချေးငွေ နှင့် ပက်-မြန်မာမှ ချေးငွေစသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့်အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေပမာဏ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဘောလုံးကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းရှိ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်း အဆင့်ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်တက်ရောက်ရာတွင် နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်ရောက်နိုင်သောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ်လူငယ် လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခွင့်

အလမ်းတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။

ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ပဲခင်းများ အချိန်မီရိတ်သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်းအသုံးပြုလိုသော်လည်း ကိုင်းကွက်များ၏ အကျယ် အဝန်းမှာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ ရိုးချောင်းများပေါများ၍ စက်ရွှေ့ရာတွင် အချိန်ကြန့်ကြာမှု ရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာနှင့် သင့်တော်မည့် စက်အားငှားရန်းရန် အခက်အခဲ များရှိပါသည်။ ပဲ အထွက်တိုးနည်းပညာများကို နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင် သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်းပညာများ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာပြန့်ပွား ကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းလာရန် များစွာ အချိန်ယူရအုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တက်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများမသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်းတို့ကလည်း လိုအပ်ချက်အဖြစ် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိ သဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စက်ဆက်သော မိမိတို့၏အတွေ့အကြုံများကို

ပြန်လည်အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးသဘောတရားများကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ဘောလုံးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါလူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကို (၂၀၁၈ခုနှစ်မှ ၂၀၂၂ခုနှစ်)အတွင်း အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာ စေပြီး စီးပွား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာရမည်။

(၃) ရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် **အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက်အတွင်း လူကြိုက်များသောစပါးမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။**

(၂) **လယ်သမားငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေရရှိစေရန် မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး အစီအမံများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးလက်မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ စနစ်ကျသော ခေတ်မီ သော မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။**

(**၃**) **ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏** အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသ အတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုး တူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များ ဈေးနှုန်း ပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အစီအစဉ် ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်း များအတွက် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေပါမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင်း လမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထု လုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျ သော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေး အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်း များသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေး မှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက် အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/ သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင် ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ဘောလုံးကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ် ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေး ပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျှော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့် ဆည်းပေးခြင်း

ဘောလုံးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ညောင်တုန်းမြို့နှင့် မဝေးလှသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘော တရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန၊မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်း လမ်းပြ ဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက် လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာ သင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများစသည်တို့အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေ နိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူ များအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့် တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

(ဧ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါ ပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေး ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော် ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်

သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်း တို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ အထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classifi-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ် ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက် တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ/သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက် များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက် အဦး နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၁။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၇၃	၆	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက် နှင့် သတင်းချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှား နှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုး မြှင့် ထုတ်ကုန် ဈေးကွက်သို့ တက် လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်း နိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း	
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း၊	၂။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	၆၅	၇	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း	

စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	များပြား လာစေရေး			• ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
ဘဏ္ဍာနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေ လက်လှမ်းမီရေး	၃။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး။	၈၀	၄	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း
ပညာရေး				
ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄။ ကျေးရွာ၏ပညာ တတ်မြောက်မှု တိုးတက် ရေး	၈၂	၃	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မူကြိုကျောင်းနှင့်ကလေးအားကစားကွင်း တည်ဆောက်ခြင်း။
ကျန်းမာရေး				
ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေ	၅။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာ စေရေး	၈၅	၂	• ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းရရှိရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း

ရေး				• ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး	၆။ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦးများ တိုးတက် လာစေရေး	၈၈	၁	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း • မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း။
လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် အားကစား				
လူငယ်များ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက် လာစေရေး	၇။ လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင် ပေးရေး	၇၅	၅	• အခြေခံ ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း။ • အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း။ • ဆက်ဆံရေးနှင့် ပံ့ပိုးမှု တိုးတက်လာစေရေး သင်တန်း။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦ များ တိုးတက်လာစေရေး	၁	Â	Â			
၂	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး	၂		Â	Â		
၃	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်ရေး	၄			Â		
၄	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလ ရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၄			Â	Â	
၅	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး	၅			Â	Â	
၆	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟု သုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး	၆				Â	Â
၇	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး	၇			Â	Â	Â

(ဇ) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်း တစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)				
		ရန်ပုံငွေ	သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦ များ တိုးတက်လာစေရေး			Â		
၂	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး			Â		
၃	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်ရေး			Â		
၄	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလ ရှည် ချေးငွေ ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး			Â		
၅	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး			Â		
၆	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟု သုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး			Â		

အလုပ်အကိုင်
၇ အခွင့်အလမ်းများပြား Â
လာစေရေး

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာ အသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုး တက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်း သည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်း

ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ဘောလုံးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ

သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂	၈	၁၀
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၇	၁၁	၂၈
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၁	၂၂	၅၃
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၄	၂၅	၄၉
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၁၈	၂၃၀	၄၄၈
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၉	၁၆	၂၅
စုစုပေါင်း		**၃၀၁**	**၃၁၂**	**၁၄၀**
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		**၁၄၀**		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆို သည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များဇယားကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုပေါင်း (၂၅)ခန့်ရှိပြီး ကျား(၉)ဦး၊မ(၁၆)ဦး

ရှိကာ ထိုသက်ကြီးရွယ်အိုများအနက် တချို့သောအဖိုးအဖွားများမှာ ကူညီစောင့်ရှောက်သူ အလွန်နည်းပါးပြီး ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေရကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၁၅	၁၉၇	၁	မြင့် ■ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	န်း				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၄	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား/	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
၁၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၁၂	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပညာရေး				
၁၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ကျန်းမာရေး				
၁၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၂၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၂၅	၄၄		မြင့် ■ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
၂၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
	စုစုပေါင်း	**၁၄၀**	**၂၄၅**		☐

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ ‘ **အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ**’ အရေအတွက်တွင် ‘ **မိသားစု ဝင်ငွေ လုပ်အား**’ ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ ‘ **ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)**’ ဆို သည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လို သူများအတွက် အလုပ် အကိုင်အခွင့် အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေ အနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- ‘**စိုက်ပျိုးရေး**’ ကဏ္ဍ၏ ‘**ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း**’ တွင် ရပ်တည် နိုင်မှု ‘**မြင့်**’ ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်း တွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေ သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူဦးရေများနေကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်သမား ဝန်ထမ်းဦးရေတွင်လည်း အဆင့်အလယ်အလတ်သာရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကိုကျေးရွာနေပြည်သူများမှ အစွမ်းကုန်ကြိုးစား ဆောင်ရွက် နေရကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေ တွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ် ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၄၀၀၀	၂၅၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါး ခြောက် လုပ်ငန်းများ	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်း ဝယ်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံ ပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ စသည်)	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ **၂၂.၇၅**)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × **၈**)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကျားမအလိုက် လုပ်အားအနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး နှုန်းထားတွင် အမျိုးသား လုပ်အားခသည် များနေပြီး အမျိုးသမီး လုပ်အားခသည် နည်းနေကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ(ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ	၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၁၀၀.၈၆	ကောင်း □ သင့် ■ ညံ့ □
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၂၅၄.၈၀	ကောင်း □ သင့် ■ ညံ့ □
ဓနိတောမြေ	၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □
စားကျက်မြေ	၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □
မြေလွတ်မြေလပ်	၀	ကောင်း □ သင့် ညံ့ □
စုစုပေါင်း	**၃၅၅.၆၆**	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီးအကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့)

မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင် နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ကိုင်းကျွန်းမြေနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများ ကိုပိုင်ဆိုင်မှုရှိကြပြီး မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက် မျက် စသည်။)	များ ☐သင့် ☐ည်း ☐ရှိ ■	လွယ်☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ☐သင့် ☐ည်း မရှိ ■	လွယ်☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ☐သင့် ■ည်း ☐ရှိ ☐	လွယ်■ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐သင့် ■ည်း မရှိ ☐	☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ် ချုပ် ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ၊ လေ့လာတွေ့ရှိရာတွင် သဘာဝ ပင်မျိုးစိတ်များမှာ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ အနည်းငယ်သာ ရှိ၍ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေ သော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်း ရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	နည်း	နည်း	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	ကောင်း	အသင့်အတင့်	ညံ့	ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် ဆိုင်သောပိုင် ဆိုင်မှု	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ	မရှိ
အဓိကစီးပွား ရေး လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ၊ နေ့စား လုပ်ငန်း	နေ့စား လုပ်ငန်း
အိမ်ထောင်စု - ၁၅၄	၅(၃.၅၇%)	၁၂ (၈.၅၇ %)	၁၁၃ (၈၀.၇၁ %)	၁၀ (၇.၁၄ %)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၅စု (၃.၅၇%)၊မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၃)ကေမှ(၂၀)ကေအထိ၊ အိမ်အခြေအနေမှာ တိုက် ခံ၊(၁)ထပ်၊ (၂)ထပ်၊ ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုးအိမ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု မှာလက်တွန်းထွန်စက်၊ ကလောစက်၊ ရေစုပ်စက်၊ ထော်လာဂျီတို့ ဖြစ်သည်။ အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု ၁၂စု (၈.၅၇%)၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၁)ကေမှ (၃)ကေအထိ၊ အိမ်အခြေ အနေမှာ ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်းအိမ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ရေစုပ်စက်၊ဆိုက်ကယ်၊စက်ဘီး တို့ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၁၁၃စု (၈၀.၇၁ %)၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ (၁)ကေအောက်၊ အိမ်အခြေအနေမှာ သွပ်မိုး၊ဓနိမိုး၊ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာတို့ဖြစ်သည်။

အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၁၀စု(၇.၁၄%)၊မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မရှိပါ၊ အိမ်အခြေအနေမှာ ဓနိမိုး၊ထရံကာ၊ ပျဥ်ခင်း၊ ဝါးကပ် ခင်း ရှိကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ အလွန် နည်းပါးပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၌ဆင်းရဲမှု များပြီးအလုပ် အကိုင်အခွင့် အလမ်း နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် များကို ဖော်ပြရန်
၃ လအောက် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု	၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၅ လုပ်အားခကြိုယူ =
၃ လ နှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၈	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၈ လုပ်အားခကြိုယူ =
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၃	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၁၃

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် များကို ဖော်ပြရန်
		လုပ်အားခကြိုယူ =

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဥစ္စာဓနအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% အဖြစ် အိမ်ထောင်စု ၃၀ စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃ လအောက် ၂၆.၆၇% နှင့် ၃လနှင့် ၆ လအထိ ၃၆.၆၇% ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆန်ရေစပါး ပေါများသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် နပ်မှန်ထမင်းကို စားသုံး နိုင်ကြပါသဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေမှာ ဆိုးဝါးသောအခြေအနေ၌ မပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖ၀နှစ်နှင့်အထက်	၃	၂	၅
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၁	-	၁
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၀		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၀		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်	၀		

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသာတွေ့ရကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)**	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၇	ငလျင်	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၈	မီးဘေး	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် လတ် နိမ့် မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၃	တီဘီရောဂါ	ပြင်း လတ် နိမ့် □ မရှိ
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	ပြင်း လတ် နိမ့် □ မရှိ
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	ပြင်း လတ် နိမ့် □ မရှိ ■
၁၆	တိရိစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	ပြင်း လတ် နိမ့် □ မရှိ ■ □
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	ပြင်း လတ် နိမ့် □ မရှိ ■
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	ပြင်း လတ် နိမ့် မရှိ ■

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊

မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် -နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု- လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက်-မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေမှာ ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရကြောင်းနှင့် သဘာဝရင်းမြစ် ဖြစ်သော

လယ်ယာမြေရှားပါးခြင်းမှာလည်း ထိခိုက်မှုရှိကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄)ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲ သည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျ ရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူး စက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)တွင်နေ ထိုင် သူ များ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင် နေ ထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွေးရွာတွင် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်နေသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်နှင့် ကျန်အိမ်ထောင်စုမှာ ကျပန်းလုပ်ကိုင် ရှာဖွေစားသောက်နေသူများသာဖြစ်ကြပါသည်။ ကုန်းမဲဇလီ ကျေးရွာသည် မိသားစုသဖွယ် စည်းစည်းလုံးလုံးညီညီညွတ်ညွတ်ဖြင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက် နေကြပါသည်။ ထိခိုက်မှုရှိပါကလည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီဖြေရှင်းပေးကြပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့ အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာ တစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာ တစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူယ်အဖွဲ့	၁ □ ၂ ■ ၃ □	၁၀	၃	၁၃	ပညာရေး □ငွေကြေး □ ကျန်းမာရေး □ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■	ကောင်း□ သင့် ■ ညံ့ □

စဉ်	အဖွဲ့ အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (မှန်ရာ တစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အ ထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (မှန်ရာ တစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
						လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	
၂	ကျောင်း အကျိုး တော် ဆောင် အဖွဲ့	၁ ▢ ၂ ▢ ၃ ▢	၇	၅	၁၂	ပညာရေး▢ငွေကြေး ▢ ကျန်းမာရေး ▢ဘာသာရေး ▢ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ ဖြိုးရေး ▢ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	ကောင်း▢ သင့်▢ ညံ့ ▢

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားသော ကျောင်းကော်မတီနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့ရှိပြီး ထိုအဖွဲ့များတွင် လူကြီးများလည်း ပါဝင်ကြပြီး

လူငယ်များနှင့်အတူ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ငွေကြေး၊ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	Pact Myanmar	(၂)အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)	ငွေကြေး

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ-GIZ, UK Aid, US Aid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ-သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန၏မြစိမ်းရောင်စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ပြင်ပမှ လာရောက်၍ အထောက်အပံ့ပေးသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသာ ရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အိမ်ထောင်စုများနှင့် ကျပန်းအလုပ်သမား များ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အထောက်အပံ့ဖြစ် စေရန် ချေးငွေများကို ချေးပေးနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၀	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၃၅	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၂၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၄၀	▢

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာသည် ကိုင်းလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင် စိုက်ပျိုးသောကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာနည်းပါးပြီး ဆင်းရဲသည့် တောင်သူများများပြားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ■ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ■ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၅	အဝီစိတွင်း	၆၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန၊ စိုက် ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဝီစိတွင်းရေကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုကြပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)
		ယူနစ်	**အနည်းဆုံး**	**အများဆုံး**	**ပျမ်းမျှ**	**မှ**	**ထိ**		
မိုးစပါး	၆၀ ဧက	တင်း	၄၀	၆၀	၅၀	ဇွန်လ	စက်တင်ဘာ	မြင့် □ လတ် ■ နိမ့် □	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် ■
ပဲ	၆၀ ဧက	တင်း	၅	၇	၆	စက်တင်ဘာ	ဖေဖော်ဝါရီ	မြင့် □ လတ် ■ နိမ့်	မြင့် ■ လတ် □ နိမ့်
ပြောင်း	၆၀ ဧက	တင်း	၅	၇	၆	စက်တင်ဘာ	ဖေဖော်ဝါရီ	မြင့် □ လတ် ■ နိမ့် □	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် ■

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာသည် ရာသီပေါ်သီးနှံဖြစ်သော ပဲ၊ပြောင်း၊ကွမ်းများ ကိုသာအများဆုံးစိုက်ပျိုးကြပြီးမိုးစပါးကို အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	**တစ်ဦးချင်း ပိုင်**	**ရွာပိုင်**	**အဖွဲ့ ပိုင်**	**ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်**
ထွန်စက်				၁၅
လက်တွန်းထွန်စက်	၉			၅၀
အစေ့ချကိရိယာ	၅			၂၀
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်				
ရေစုပ်စက်	၇၀			
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၀			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သောလည်း ဆင်းရဲသည့် ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ နည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု	**အလွန်ကောင်း** ☐ **ကောင်း** ☐ **သင့်တင့်မျှတ** ■ **ဖြေဆိုပါ** ☐

☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အနေအထား	
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း ☐ကောင်း သင့်တင့်မျှတ ■မဖြေဆိုပါ ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ ☐အသင်အတင့်ရှိ ■ မဖြေဆိုပါ ☐**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐**
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**အလွန်ကောင်း ☐ကောင်း ☐သင့်တင့်မျှတ မဖြေဆိုပါ ☐**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း ☐ကောင်း ☐သင့်တင့်မျှတ ■မဖြေဆိုပါ ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ ☐အသင်အတင့်ရှိ ■ မဖြေဆိုပါ ☐**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် မဖြေဆိုပါ ☐**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်■ မဖြေဆိုပါ ☐**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့်အခြား အော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု များ	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင် သည် ■သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ☐မဖြေဆိုပါ ☐**

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင်ရာသီဥတုမှာ သင့်တင့် မျှတမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ လယ်ယာဥယျာဉ်ခြံ

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ရေကို အလွယ်တကူရရှိ နိုင်ပါသည်။ ရွာ၏သီးနှံထုတ်ကုန် များကို လွယ်ကူစွာ ရောင်းချနိုင်သော်လည်း ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရရှိပါ။ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အလုပ် သွားလုပ်သူများ များပြားသဖြင့် လုပ်သားရရှိနိုင်မှုမှာ ခဲယဉ်း၍ရှားပါးမှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်နှင့် လုန် ငန်းကုန်ကျစရိတ်၊ လုပ်အားခပေးချေမှုများပြန်ချိန်ရာတွင် အမြတ်အစွန်း အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိ ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် နည်းပညာများနှင့် အသိ ပညာပေး ဆွေး နွေးပွဲများ မရရှိကြပါ။ တောင်သူများအတွက် လယ်၊ဥယျာဉ်ခြံ လုပ်ငန်းသုံး စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ လိုအပ် နေပြီး အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးနိုင်သော ကုမ္ပဏီများ၊ သွင်းအားစုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လျှင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်များ ကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း □ ရာသီဥတုမမှန် ■ ဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ** ■ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်** □ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည်** □ **ပလပ်မြေများရှိသည်** □ **ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်** □ **မဖြေဆိုပါ**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင်** □ ■ **လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■ **လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■ **လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■ **လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ □မဖြေဆိုပါ □**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ □မဖြေဆိုပါ □**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ □မဖြေဆိုပါ □**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီး■များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မ□ရောင်းချနိုင်ပါ သီးနှံများ□ကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ မဖြေဆိုပါ**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	**ဆိုးရွားစွာကျ □အသင့်အတင့်ကျ ■အနည်းငယ် □ မဖြေဆိုပါ □**

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ လေ့လာတွေ့ရှိရာတွင် ရေမြေရာသီဥတု အနေအထားမှာ သင့်အတင့်မျှတ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိသည် အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ ရရှိနိုင်သည်။ ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး ဓါတ်မြေဩဇာများ လွယ်ကူစါ ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	**မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု**	**ကောင်ရေ**
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၁၀	၁၂
ကြက်	၅၀	၅၄
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (**၁**) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာ ဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၌ စက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို သာ လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ■
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် မဖြေဆိုပါ ■
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လက်လှမ်းမီမှု	ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဈေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ဈေးငွေရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ■ဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ■ဖြေဆိုပါ ☐

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် သွင်းအားစုများ အလွယ်တကူဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များဝယ်ယူနိုင်ခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချ နိုင်သော်လည်း စားကျက်မြေ လုံလောက်စွာ မရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရှိသော်လည်း စီးပွားဖြစ် မွေးမြူခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ■ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် □ ရေလုံးဝမရှိပါ မ□ဖြေဆိုပါ ■
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်း မီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ■ ချေးငွေလုံးဝမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု(မွေးမြူ ရေးအစာ၊ ဆေး စသည်) စျေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ သွင်းအားစုများ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်း ပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ ■ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □ □ မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ် မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်း ချနိုင်ပါ ■ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ■ လုံးဝမရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူ ရန်ရေ မြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ■ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ □

□

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ■ လုံးဝချေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်း မီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ■ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ မဖြေဆိုပါ
နည်းပညာအကူအညီ နှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ■ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ■ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ □ မဖြေဆိုပါ ■

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘောလုံးကျေးရွာ၌ စားကျက်မြေမရှိပါ။ ကျေးရွာ တွင် ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်များ မွေးမြူကြပါသည်။ ငါး၊ပုဇွန်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိပါ။ နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပေးပါက ပိုမိုမွေးမြူနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း

များ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီး မှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များ ရှိပါ က 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ■ အသင့်အတင့် မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် □ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိ သည် အသင့်□အတင့်နားလည်သည် မ■ဖြေဆိုပါ
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ □သင့် မ■ဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း □သင့် မ■ဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □ ချေးငွေရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် □ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် □အသင့်အတင့် မဖြေဆိုပါ □■
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ □အသင့်အတင့် မ■ဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသူ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ဈေးရောင်း ခြင်း၊ ပြည်ပတွင်လုပ်ငန်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မြို့ပေါ် များ၌ အလုပ်လုပ်ခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများလည်း ပါဝင်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါ က 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ■ လုံးဝမရှိ □ ဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန် မဟုတ်သောအခြား ဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ■ ဈေးကွက်မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ■ လုံးဝနားမလည် □ မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ■ အလွန်ညံ့ မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ■န်ကြမ်းမရှိပါ မဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါ က 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □ လုံးဝမရပါ ■ မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ■ ချေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင် ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ် တကူမရပါ ■ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/ အလတ် စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ လုံးဝမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြု နိုင်သောပညာ တစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ■ လုံးဝမတတ် □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ■ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် မိရိုးဖလာ လုပ်ငန်းဖြစ်သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများကို ကောင်းစွာမတတ်မြောက်ခြင်း၊ ဈေးကွက်ကောင်းစွာ နားမလည်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်းများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်း ဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၆	၁၁	၉	၂၀	၁၁	၉	၂၀			
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ					၂	၂	၄			
	၁၂ လ အထိ					၅	၃	၈			
	၁၂ လ အထက်					၄	၄	၈			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူ ရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘော ဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊

မည်သည့် အကြောင်း အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေ ဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြား သို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာ နေထိုင်သူတိုင်းကို '**ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင် သူ**' ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်း တာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများ သည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုး များထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံး ဝင်ပါသည်။ ခေတ္တ ပညာသွားရောက် သင် ကြားနေ သူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေး ကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံး မဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်း သွားလာ နေထိုင်ခဲ့ စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလ ဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျှက် ရှိသူများ သည် ဤ ဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ် တလောတွင် ခရီး ယာယီ သွားနေသူများ သည်လည်း ဤ ဇယားတွင် အကျုံး မဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများသည် ပြည်တွင်း၌သာ အများဆုံး သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ၁၂ လနှင့် ၁၂လအထက် သွားရောက် အလုပ်လုပ် ကိုင်ကြသူ မှာ ပို၍ များပြားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၀
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	

၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရရှိ၍ မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် တစ် ဖက်တစ်လမ်းမှထောက်ပံ့မှုများ ပေးနိုင်ရန်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	**အကြောင်းအရာ**	**အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်**			
		စုစုပေါင်း	**မြင့်**	**လတ်**	**နိမ့်**
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			၁၃	၇
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်				
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘောလုံးကျေးရွာအတွင်း အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင် နေသောလူများ၏ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုရနေသော အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်၍ ရှာဖွေ စားသောက်ကြသော အိမ်ထောင်စုမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ပြန်ပို့

ငွေများကို ညောင်တုန်းမြို့ပေါ်ရှိ ဘဏ်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူကြုံဖြင့်လည်းကောင်း ပေးပို့ကြရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်</u>)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (<u>အဓိကတစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြ ပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	တာကွေ့ဈေး	ညောင်တုန်းဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ■ မှ ၅ မိုင် ၅မှ၁၀မိုင် □၀မှ ၁၅ မိုင် □ ၁၅ မိုင် အထက် □ □	၀ မှ ၁၀ မိုင် ■၁ မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၁ မှ ၃၀မိုင် □၁ မှ ၅၀မိုင် □ ၅၁ မှ ၁၀၀မိုင် □ ၁၀၀ မိုင် အထက် □
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင် □စက်ဘီး □ဆိုင်ကယ် ကား/ထော်လာဂျီ ရထား ■သုံးဘီး □ □ ဆိုင်ကယ် □လှေ စက်လှေ □	ခြေလျင် □စက်ဘီး ■ဆိုင်ကယ် ကား/ ထော်လာ ဂျီ ■ ရထား သုံးဘီး□ ဆိုင်ကယ်□ လှေ စက်လှေ □□ □
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □မီးဖို ချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံး■ ■ □ ပစ္စည်း အဝတ်အထည် ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း□ များ၊ ပရိ ဘောဂများ □ ပစ္စည်းစုံ ဝန် ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန် ခြောက်) □မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း □ဝတ်အထည် □ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ □စ္စည်းစုံဝန် ဆောင် မှုစုံ ရနိုင် ■
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ■သင့် □ညံ့ □	ကောင်း □သင့် ■ညံ့ □
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ■သင့် □ညံ့ □	ကောင်း □သင့် ■ညံ့ □

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ ထွက်ရှိသော စားသောက်ကုန်ဟင်းသီး ဟင်းရွက်များကို ရောင်းချခြင်းနှင့် လိုအပ်သော မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရန်အတွက် ကျေးရွာနှင့် (၂) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော တာကွေ့ဈေးသို့ သွားရောက်ကြပြီး အခြားအိမ်သုံးပစ္စည်း များနှင့်အဝတ်အထည် စသည်တို့ကို ဝယ်ယူရန်အတွက် (၄) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ညောင်တုန်းမြို့မှ ဈေးသို့လာရောက် ဝယ်ယူကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့်အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ ■	နည်းသည်■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့်အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ■	နည်းသည်■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် □ အထက်	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% ■ ၅ မှ ၁၀% □	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ ရှိသည် □ မရှိပါ □

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
			၁၀% ထက် ☐		
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ■ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ■	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ■	နည်းသည်■ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊</u> **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊</u> **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၅ <u>နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ</u> ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေး ပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ များမှာ လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်သူ များကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး (၁)ဧကလျှင် (၁၅၀၀၀ဝိ/) ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေး ပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးသည့် ဧကမှာ (၁၀)ဧကဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၆၇)/(၁.၅) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး ထုတ်ချေး သည့် ကာလမှာ (၇)/(၆)လဖြစ် သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် (၁) ဧက ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၂၀၀၀၀ဝိ/) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျပါသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အချိန်ရောက်ပါက ထွက်ရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းအား ပြန်လည်ရောင်းချရာတွင် ဈေးကောင်း မရဘဲရောင်းချ ရခြင်းကြောင့် ချေးငွေပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။ မိတ်ဆွေ ဆွေမျိုးထံမှ ချေးလျှင် အတိုးနှုန်းမှာ (၁၀%)ဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ အပေါင် ပစ္စည်းများပေး၍ ချေးယူရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ '**ရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ '**မရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☐ရှိပါ ■	မြင့် ☐လတ် နိမ့် ☐ ☐ ☐ ☐

အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ □ရှိပါ ■	မြင့် □လတ် နိမ့် □
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ □ရှိပါ ■	မြင့် □လတ် နိမ့် □
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ □ရှိပါ ■	မြင့် □လတ် နိမ့် □
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ □ရှိပါ ■	မြင့် □လတ် နိမ့် □
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ □ရှိပါ ■	မြင့် □လတ် နိမ့် □
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ■ရှိပါ □	မြင့် □လတ် နိမ့် ■

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာသည် ထူးထူးခြားခြား အခက်အခဲမရှိ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ငှက်ပျော်ခေါင်းကွဲ ပြဿနာမှလွဲ၍ ဖျက်ပိုးများမှနှစ်စဉ်ကျရောက်၍ ပျက်စီးဆုံးရှုံး မှု အနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၄	၂၂	၃၆
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၃၀	၁၇၉	၃၀၉
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၆	၄၂	၉၈
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၇	၄	၃၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅	၄	၉

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ **ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ</u>ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း

မရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိ ဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုသာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ် ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့ လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/အခြေအ နေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ - **<u>ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်</u>** အဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေ သည်ပါက '**အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ** (**ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်**) ရှိသည်ဆိုပါက '**မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ '**ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင် ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)**' ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာပညာ ရေးအဆင့် အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade 4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်း ပညာဆက်လက် သင်ကြားခြင်းမရှိပါက '**မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရ ပါမည်။ အခြေခံပညာမူလ တန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက '**စာမတတ်သူဦးရေ**' တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူသာများရခြင်းမှာ ကျေးရွာတွင် မူလွန်ကျောင်းအဆင့်ထိ သာရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းအား အခြားရွာ၌ ပညာသင်ကြားရသည့်အတွက် စီးပွားရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲများရှိခြင်းကြောင့် အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသည်အထိ မတက်ရောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာရှိနောင်လာနောင်သားကလေးများ ပညာရေး တိုး တက်စေရန်အတွက် အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းတို့ အဆင့်တိုးမြှင့် ဖွင့်လှစ်ပေးပါက ပညာရေးပြီးဆုံးအောင် သင်ကြားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
မူလတန်း	၄၃	၂၁	၆၄

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အလယ်တန်း	၁၃	၁၉	၃၂
အထက်တန်း	၆	၅	၁၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၇	၆	၁၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ပညာ ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်များတွင်ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် '**ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင် ပညာရေး**' ကို သင်ယူဆည်းပူး **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာရှိပါသည်။ မူလတန်းအဆင့် တက်မြောက်ပြီးသည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများသည် ကျေးရွာအနီးရှိ အလယ်တန်း ကျောင်းသို့ သွားရောက် တက်ရောက်ရသဖြင့် ငွေကြေးပိုမိုကုန်ကြခြင်းများ ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းထားရန် မတတ်နိုင်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ ကျောင်းထွက်နှုန်း ပို၍ များပြား လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူလတန်း တက်ရောက်သူသာ ပို၍များပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း တက်ရောက်သူမှာ နည်းပါးသွားကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ■ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း ■ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း ■ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် □	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် □	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ■

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐			၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐			၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ■ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ■ ဆိုင်ကယ် ■ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ■ ကား ☐		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းရေိယာ (စတုရန်းပေ)	(၆၀'× ၃၀')								
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐ သင့် ■ညံ့ ☐			ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐			ကောင်း☐ သင့် ☐ညံ့ ☐		
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ■ မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐မရှိ ☐		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ■ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၃	၄						
ကျေးရွာခန့်	၁	၁	၂						

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင် ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းရေိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ် ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းရေိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ များနှင့် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်မှုရှိပြီး ကျေးရွာမှ ခန့်အပ်ထားသော ဆရာ/ ဆရာမများလည်း ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ■ မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ■ ၄၀ : ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □ နည်း □ာတ် မျာ□ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ■ မရှိ □
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	□ လုံလောက် □ မလုံလောက်
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတက်နိုင်မှု	မြင့် □ သင့်အတင့် □
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ □ နည်း ■
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	□ ကောင်း □ သင့် ■ံ့

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆရာမအလုံအလောက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ မရှိကြောင်းနှင့် (၇) တန်း (၈) တန်းရောက်ပါက ကျောင်းထွက်၍ အလုပ်လုပ်သူအများအပြားရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသို့ တက်ရောက်ရာ တွင် ကျေးရွာနှင့် (၄)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် အလုပ်လုပ်ကိုင် နေရသောကြောင့် ကျောင်းထွက်သူများလည်း များပြားပါသဖြင့် ပညာရေး တွင် ပံ့ပိုးမှုများ စီစဉ်ပေး ပါက ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် နိမ့် မရှိ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် နိမ့် မရှိ
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် နိမ့် မရှိ
၄	အသက်ရှုလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် နိမ့် မရှိ
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင် သောရောဂါများ	မြင့် နိမ့် မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့် နိမ့် မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့် နိမ့် မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့် နိမ့် မရှိ
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် နိမ့် မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် နိမ့် မရှိ
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် နိမ့် မရှိ

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ကူးစက်ရောဂါ၊ HIV, AIDS ရောဂါ သမားများ မရှိကြပါ။ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ တီဘီ၊ ဆီးချိုနှင့် သွေးတိုးရောဂါတို့မှာ အနည်း ငယ်သာ ဖြစ် ပွားကြပါသည်။သာမန်ဖျားနာခြင်း၊ နှာချေခြင်းစသည့် ရောဂါများသာ အဖြစ်များ လေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိသော ရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူကြီး၊လူငယ် အကုန်လုံးအတွက် ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲ များ ဆောင်ရွက်ပေးပါကယခုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအား အထောက် အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၉-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုပ်ရောဂါ		Â
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	Â	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		Â

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေး ခန်း ရှိသည့်အတွက် သားဖွားဆရာမများမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံ မှုများကို လစဉ်၊စီမံချက်များနှင့် သတ်မှတ်လများအလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးလျှက်ရှိပြီး စာသင်ကျောင်းတွင် အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်များနှင့် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေး လျှက်ရှိ ပါသည်။

(၉-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)**	**အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု**
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	ရှိ မရှိ ☐

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
မြို့နယ်ဆေးရုံ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ■ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ■ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ■	ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားပါသည်။ ☐ ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ၌ ဖြစ်ပွားသော သာမန်ဖျားနာခြင်းမျိုးများနှင့် လစဉ်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများကို တာဝန်ကျ ဆရာမများမှာ ကူညီထောက်ပံ့မှုပေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု**(စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါ က 'ရှိ'၊ မရှိ ပါက'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး**(သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန် မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ**(ရာ သီမရွေး ရပါက နွေ၊မိုးနှင့်ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကိုရွေး ပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၀	ရှိ □ မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၂	ရှိ □ မရှိ □ □	ကောင်း □သင့် ■ ညံ့ □	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၄	ရှိ □ မရှိ □	ကောင်း □သင့် ■ ညံ့ □	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ □ မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
မြစ်/ချောင်း ရေ	၁၄၀	ရှိ □ မရှိ □	ကောင်း □သင့် ■ ညံ့ □	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
ရေကန်		ရှိ □ မရှိ	ကောင်း □သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ □ မရှိ □	ကောင်း □သင့် □ □	နွေ □

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု**(စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါ က 'ရှိ'၊ မရှိ ပါက'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး**(သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန် မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ**(ရာ သီမရွေး ရပါက နွေ၊မိုးနှင့်ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကိုရွေးပေးပါရန်)
			ညှိ	မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ ရေတွင်း၊ တုံကင်တွင်း၊ အဝီစိ (စက်တပ်) တို့မှရရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်ရှိသော တုံကင်တွင်းမှာ ကလေးများအတွက် တုံကင်နှိပ်ရာတွင် အဆင်မပြေဖြစ်နေပါသဖြင့် စက်ရေတွင်း တူးဖော်ပေးပါက ပို၍ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာသန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ သုံးစွဲနိုင်မည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅၂-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၉၇

မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၄၃
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာကိုသာ အများဆုံး အသုံးပြုကြပါသည်။ တွင်း/ဇလားအိမ်သာများကို အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟု ယူဆသောတစ်ခုကိုရွေးပေး ပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ □	မရှိ ■
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ■	မရှိ □
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ □	မရှိ ■
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ■	မရှိ □

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော မိခင် နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တွင် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး များမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ဆောင်ရွက် လျှက်ရှိပြီး လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များ တွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက် ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနည်းကျကျ မသိသော်လည်း တရား မျှတမှုမည်သို့ယူရမည် ဖြစ်ကြောင်းတွေးခေါ်တတ်သည်ကို လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

(ဃ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ(ဃ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုး အစား	အမျိုးအစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအ ရှည်(မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ■၂ ☐ ☐ ၄ ☐၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ■ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ■	ဝ-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ■ ၅-၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ■၂ ☐ ☐ ၄ ☐၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ■	☐ ၆လမှ ၁နှစ် ■ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ■ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ဝ-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ■ ၅-၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက် လမ်း	၁ ■၂ ☐ ☐ ၄ ☐၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ■	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ■	ပွင့်လင်းရာသီ ■ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ဝ-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ■ ၅-၁ဝ မိုင် ၁ဝမိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်း၊ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီအခါ၌ သွားရေးလာရေးခက်ခဲကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	၆လမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ▢ ၅နှစ် အထက် ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	၆လမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ▢ ၅နှစ် အထက် ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
သစ်သား တံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	၆လမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ▢ ၅နှစ် အထက် ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ကြိုးတံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	၆လမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ဝါးတံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	၆လမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ▢ ၅နှစ် အထက် ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်သော်လည်း မည့်သည့်တံတားအမျိုးအစားကိုမှ သုံးစွဲခြင်းမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါကအကွာအဝေး(မိုင်) အကွက် အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် Â ခြစ်ပါ။)

သယ်ယ ပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ■ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁■ ၂ ■၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ■

ပင်လယ်ရေကြောင်း	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁☐ ၂ ☐ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင်တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် ရေကြောင်းခရီးကိုအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင်ပွင့်လင်းရာသီများ၌ ကုန်စည်များ ပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် သွားလာရေးတွင်ကုန်လမ်းကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၆၄	၄	၄၄	၅၄		၄			

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် ကုန်လမ်းရော ရေလမ်းပါ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်အမျိုးအစား (၂)မျိုးလုံး အသင့်အတင့်ပိုင်ဆိုင်မှုရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၁၇	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ■
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ■
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၁၂၁	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ■
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိပါ။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများသာ ဆိုလာအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အခြားအိမ်ထောင်စုများမှာ ဘတ္တရီအားသွင်းပြီး အသုံးပြုသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။ မြို့နှင့်နီးသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိပါက ကျေးရွာသူ/ရွာသား များ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ယခင်ထက် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဗြိုလ်တုစလောင်း

အရေအတွက်	၁၁၀	၅၀	၃၄	၁၇

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာသည် မြို့နှင့်နီးသောကျေးရွာဖြစ်၍ ဖုန်းများဖြင့် လွယ်ကူစွာဆက်သွယ် အသုံးပြုပြောဆိုနိုင်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း Facebook၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း၊ အင်တာနက်များမှ ရှာဖွေကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ကြပါသည်။

(i) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ■
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ■ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ■ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘောလုံးကျေးရွာရှိ လူငယ်များမှာ သာရေးနာရေး၊ဘာသာရေးများ တွင် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၌ စာကြည့်တိုက်မရှိသော ကြောင့် လူငယ်များ ဗဟုသုတနည်းပါသည်။ ဗဟုသုတရရှိစေမည့် စာကြည့်တိုက်(၁)ခု

ဖွင့်လှစ်ပေးပါက အသိပညာများ ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာမည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	**ရှင်းလင်းချက်**
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ■ဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐မရှိ ■ဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐မရှိ ■ဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ■မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ MPT, Telenor, Ooredoo ကဲ့သို့သောဖုန်းလိုင်းများမိသောကြောင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာ သားများမှာ ဖုန်းဖြင့် Internet ပင်အသုံးပြုနေကြပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝန်ဆောင်မှုများမရှိပါ။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ခြင်းမျိုးအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့မရှိပါ။ အကယ်၍မှုခင်း (သို့မဟုတ်) သဘာဝဘေး များပေါ်ပေါက်လာပါက ဖုန်းများဖြင့်သတင်းပေးပို့နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈)   မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ■	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ■ မရှိ ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ■	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ■

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများ လုံး၀ မရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာတွင် အရက်ဆိုင် မရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများသို့ သွားရောက်ထန်းရည်သောက်ခြင်း၊ အရက်သေစာ သောက်စားခြင်းအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။ အမျိုးသားလူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်းများအတွက် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါက ပိုမိုကျန်းမာပြီး စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်တက်သော လူငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာမည်ကိုလေ့ လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်းအမြစ် • **အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။** • **လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်း လက်တွဲ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်း။**	**ဘောလုံးကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ များပြား ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသဖြင့် နော်အနာဂတ်ကာလတွင် လူသားအရင်းအမြစ်စွမ်းအင် များပြားနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။** ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး • **ပဲ၊ ပြောင်း၊ ကွမ်းတို့အပြင် ရာသီပေါ် သီးနှံများကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးခြင်း**	• ဘောလုံး ကျေးရွာတွင် **ပဲ၊ ပြောင်း၊ ကွမ်းတို့အပြင် ရာသီပေါ် သီးနှံများကိုသာအဓိကစိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်း**တစ်ခုမှ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာ သားများ အတွက်ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန် အသင့် ဖူလုံစေ သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • **သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ချေးယူရနိုင်ခြင်း**	• စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယမချေးငွေ နှင့် ပက်-မြန်မာမှ ချေးငွေ စသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့်အတွက်ကြောင့် မိမိတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။
ပညာရေး • **မူလတန်းကျောင်းမှာ ကောင်းမွန်ခြင်း** • အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းပညာ အတွက် အလှမ်းမဝေးခြင်း	• ဘောလုံး ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/ သူများအတွက် သင့်တော် လုံလောက်မှု ရှိသည့်အပြင် မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်း တက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက် များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေး အတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်း ပညာများ သင်ယူ မည့် အထက်တန်းကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၂) မိုင်သာရှိ၍ နေ့ချင်းပြန်ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာကုန်ကျစရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့်ပညာတတ် လူငယ်လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • **လူငယ်များ သည် လူငယ် အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း။** • **မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်းကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။**	• **ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွား မှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး • **အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။** • စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့်အလုပ်မ်းဝေးခြင်း။	• ဘောလုံး ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များ ရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရန် အချိန် ယူ လေ့ကျင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်အပြင် ကျေးရွာလူထု အနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များ နှင့် အလှမ်းဝေးခြင်းစသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ် ဖြစ် သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး • **သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်း နိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်း၊** • **တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိခြင်း**	• **သီးနှံအထွက်တိုးနည်းပညာများကို နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များထံမှရရှိနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်းပညာများ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။** • **၎င်းအပြင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အချို့သော လုပ်ငန်းများ(ဥပမာ-ရေသွယ်ယူခြင်း၊ မြောင်းဖော်ခြင်း၊ ပိုးမွှား ရောဂါအား စုပေါင်းကာကွယ်ခြင်း) တို့တွင် တောင်သူ တစ်ဦးတည်း ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်ပဲ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြရသည် ဖြစ်ရာ ၎င်း အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့လာတိုင်း ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရန် အတွက် တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းပါဝင်ဖို့ စည်းစည်းရုံးရုံး ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိသဖြင့် အခက်အခဲ များ ကြုံတွေ့ရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။**
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ	• စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေ ရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက် များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • **ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်း** • **ချေးငွေပမာဏ မလုံလောက်ခြင်း**	• **ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ပက်-မြန်မာ စသည်တို့မှ ချေးငွေများရရှိသော်လည်း တင်းကျပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်း များနှင့် ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများ အတွက် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများ ဖြစ်နေ ဆဲ ဖြစ်သည်။**
လမ်း၊ တံတား • လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြှင့်တင် ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊	• လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြှင့်တင်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊ နှင့် ကျေးလက် အခြေခံ အဆောက်အအုံ များ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော လက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများမှလည်း တပြိုင်နက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ၎င်း ဌာနများတွင်လည်း ရရှိသည့် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေ ပမာဏများ အပေါ်မူတည်နိုင်သဖြင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မည့်ကျေးရွာ စာရင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလွန်းပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • **ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေခြင်း** • **သတင်းအချက်အလက် ရရှိမှု အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း**	• **ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင် တင်မြှောက် ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါ ဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြ ရသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့် သတင်း အချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်းကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည် အသုံးချမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်၊ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရား များကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်ပါ သည်။**

ဘောလုံး ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်း						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို နားလည် သိရှိမှု အားနည်းခြင်း • စိတ်**ပါဝင်စားမှု မရှိခြင်း** • **တိကျသည့် ဦးဆောင်မှု မရခြင်း**	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော ဌာနများထံ အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများ ဆက်သွယ် တောင်းခံနိုင်ခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း • ကျေးရွာလူထုသည် အစိုးရ ဌာနများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်သည့် အတွေ့အကြုံ နည်း**ပါးခြင်း**	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြ00ိုးရေး ကော်မ တီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေး						

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြ သနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၂။	• ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် ကိုက် ညီသော အရည် အသွေး ကောင်း မျိုးစေ့ များ ထုတ်လုပ်မှု မရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ရောဂါ ကာကွယ်နည်း စနစ်များ မသိရှိခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်သည့် နည်း လမ်းများကို သိရှိသူ နည်းနေခြင်း • သမားရိုးကျ နည်းလမ်း များ ကိုသာ လုပ်ဆောင် နေပြီး ဈေးကွက်မှ လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန် နားမလည်ခြင်း (သို့) အားထုတ်မှု မရှိခြင်း	• **စိုက် ပျိုး ရေအလုံအ လောက် ရရှိခြင်း** • **နွားချေးမြေသြဇာကို လယ်မြေများထဲသို့ ထည့်သွင်း ခြင်း၊ ကောက်ရိုးဆွေးများ ထည့်သွင်းခြင်း စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှု မရှိဘဲ မြေဆီသြဇာ ပိုမို ကောင်း မွန်စေသော သဘာဝ မြေသြဇာများကို အသုံးပြုနေကြဆဲ ဖြစ်ခြင်း**	• ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှုအားနည်း (ချေးငွေမှာ မလုံလောက်ခြင်း) • သွင်းအားစု တတ်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း(မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ရွေးချယ်၍ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ မြေသြဇာ အလုံအလောက်မထည့်နိုင်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း) • နည်းပညာအကူအညီ နှင့် နည်းလမ်းများ လက်လှမ်း မီမှု အားနည်းခြင်း	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း • ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်များ ကို ဆန်းစစ်ခြင်း • ဈေးကွက်မှ တောင်းဆိုချက် အတိုင်း ထုတ်လုပ်ရန် ပြင် ဆင်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းလမ်း များကို စနစ်တကျ လုပ် ဆောင်ခြင်း • အရည်အသွေးကောင်း ထုတ် ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပ ညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး • စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက်နှင့် သတင်းချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ် လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • သီးနှံအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှားနှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်ဈေး ကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း။
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ						
၃။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းခြင်း	• လုပ်ငန်းရှင်၊ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် များတွင်သာ အလုပ်အကိုင် ရရှိရန်	• နည်းပညာများလိုအပ် ခြင်း နှင့် သင်ယူလိုစိတ် ရှိခြင်း	• လုပ်ငန်းသစ် တစ်ခု လုပ် ကိုင်ရန် ယုံကြည်မှု မရှိခြင်း	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသ	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး • ဈေးကွက် ဆိုင်ရာ

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
		မှုတည်နေရခြင်း • လုပ်ငန်းရေရှည်တည်တံ့ရန်နည်းစနစ်များ မသိ ခြင်း • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ ကို မသိရှိခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှုနည်းခြင်း • ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှာနိုင်ခြင်း		• မိရိုးဖလာ လုပ်ငန်းမှ လွဲ၍ ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှိခြင်း • ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်များကို နားမလည်ခြင်း (သို့) လေ့လာမှု အားနည်းခြင်း	င်တန်းများပေးခြင်း	နည်းပညာသင်တန်းများ ပေးခြင်း • ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်)
ကဏ္ဍ - ရေလုပ်ငန်း						
၄။	• ရေလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများမပြည့်စုံခြင်း	• လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများဝယ်ယူရန်ရင်းနှီးမတည်ငွေမရှိခြင်း	• ရေသယံဇာတ ငါးများဖမ်းယူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးသော မိသားစုများ ရှိခြင်း။	• ငါးဖမ်းရာသီ အကန့်အသတ်ရှိခြင်း။ • ကာလရှည်ချေးငွေအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့များ ဒေသတွင်း လုပ်ငန်းအကောင်အထည်မဖော် သေးခြင်း။	• သက်ဆိုင်ရာဌာနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ရေလုပ်သားအစုအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်စေခြင်း	ရင်းနှီးမတည်ငွေ ရရှိအောင် သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကဏ္ဍ - ပညာရေး						

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၅။	• မူကြိုကျောင်းမရှိခြင်း • ကလေးကစားကွင်း မရှိခြင်း • မိဘများမှ ကလေး ပညာရေးအားအလေး ပေးမှု အားနည်းခြင်း	• ကလေးဦးရေများပြားခြင်း • မိဘများမအားလပ်ခြင်း • ကလေးများဆော့ကစားရန်နေရာ နှင့် ကစားစရာ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ မရှိခြင်း • ကျေးရွာအတွင်း သောက်ရေတွင်း (၁) တွင်းသာရှိခြင်း	• အနာဂတ်ကာလတွင် ကလေးများအား စနစ်တကျ သင်ပေးနိုင်ခြင်း • မိဘများ အလုပ်ချိန်တွင် အေးချမ်းစွာ အလုပ်လုပ်နိုင်ခြင်း • ကျောင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် အထောက်အကူ ပြုနိုင်ခြင်း	• ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း • ကျောင်းသားမိဘများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းနေခြင်း • ကျေးရွာ၏ အခြား ကဏ္ဍများ တိုးတက်ရန် အားထည့် နေရသဖြင့် ပညာရေးကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေအတွက် အားမစိုက်နိုင်တော့ခြင်း	• မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ရန် • ငွေကုန်ကြေးကျ သက် သာသော ကလေးကစားကွင်း တည်ဆောက်ခြင်း • ရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ပေးရန် နှင့် ရေသန့်စက်များ တပ်ဆင်ပေးရန်	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက် မှုတိုးတက်ရေး • ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မူကြိုကျောင်းနှင့်ကလေးအားကစားကွင်း တည်ဆောက်ခြင်း။ • ဂါလံ (၂၀၀၀) ဆန့် မိုးရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့်ရေသန့်စက်များ တပ်ဆင်ပေးခြင်း။
ကဏ္ဍ - ကျန်းမာရေး						
၆။	• ရပ်ရွာအတွင်း နာမ ကျန်းဖြစ်ရာတွင် လွယ်ကူနီးစပ်သောဆေးပေး ခန်းမရှိခြင်း • ကျန်းမာရေးအ	• ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရန် လမ်းမကောင်းခြင်း • ကျေးရွာ ဆေးပေးခန်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း မရှိခြင်း • ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ	• ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာနေ လူထု၏အသေးစားကျန်းမာရေး အတွက်လုံခြုံစိတ်ချရခြင်း • ကျေးရွာရှိကိုယ်ဝန်ဆောင်များနှင့် နို့တိုက် မိခင်များ အတွက် ကျန်းမာရေး	• ဆေးပေးခန်းတရားဝင် မဖွင့်လှစ်ရ သေးခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းနေခြင်း	• ကျေးရွာမှဆေးပေးခန်း နေရာ လှူဒါန်းရန် • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်၍ဆေးပေးခန်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းချထားပေးရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး • ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း ရရှိရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	သိပညာ အားနည်းခြင်း	အားနည်းခြင်း	စောင့်ရှောက်မှု လွယ်ကူစွာ ရရှိခြင်း		• ကျန်းမာရေး အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း	• ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - သောက်သုံးရေရရှိရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး						
၇။	• သောက်သုံး ရေ ရရှိ ရန် အခက် အခဲရှိခြင်း • ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ အိမ်ထောင်စု အချို့သည် ယင်လုံအိမ် သာ မသုံးစွဲ နိုင်ခြင်း	• ရေတွင်း (၁) တွင်းသာ ရှိခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိနည်းပါးခြင်း • အလေ့အကျင့် ဖြစ်နေခြင်း • ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေ သော ဌာန ရှိနေခြင်း • ကျေးရွာမှလိုအပ်သော လုပ်အား ပါဝင်နိုင်ခြင်း • တန်ဖိုးနည်း အိမ်သာများ တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း	• ရေတိမ်တွင်း၊ လက်နှိပ် တုံကင်တွင်းများမှာ သုံးရေ အတွက်သာ အဆင်ပြေပြီး သောက်ရေ မရရှိခြင်း • ဝင်ငွေအနည်းဆုံးမိသားစု များမှ လူအား/ငွေအားပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်း • မိရိုးဖလာ အစွဲများ ရှိနေကြခြင်း • ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အသိစိတ် အားနည်းခြင်း	• ရေတွင်းတူးဖော်ရန် နှင့် ပိုက်လိုင်းသွယ်ရန် • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု ရယူခြင်း • ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ များ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းရန်	ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေစေရေး • ၄ လက်မ စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရယူခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်း
ကဏ္ဍ - လမ်း၊ တံတား						
၈။	• ကျေးရွာချဉ်း	• မိုးများသောဒေသ၊ရေ	• ကျေးရွာမှလိုအပ်သော	• လမ်းခင်းသည့်အတွေ့	• အထောက်အပံ့ ပံ့ပိုးပေး	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	ကပ်လမ်း ကောင်းမွန်မှု မရှိခြင်းကျေးရွာ တွင်းလမ်း များကောင်း မွန်မှု မရှိခြင်း	လွှမ်း သောဒေသဖြစ် နေခြင်း • မြေသားလမ်းဖြစ်နေ ခြင်း	လုပ်အားနှင့်ကျေးရွာ ထွက် ပစ္စည်းများ ပါဝင် နိုင်ခြင်း • ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေ သော ဌာန ရှိနေခြင်း • ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တ ကယ်လိုအပ်ချက် ဖြစ်၍ ကျေးရွာသား၊သူများလုပ် ကိုင်လိုစိတ်ပြင်းထန်ခြင်း	အကြံုမရှိခြင်း • သက်ဆိုင်ရာ ဌာန မှ ပံ့ပိုးမှု နည်းနေခြင်း	နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်း များ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း	အဆောက်အဦများ တိုးတက် လာစေရေး • ကျေးရွာတွင်းလမ်းများအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း
ကဏ္ဍ - လူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး						
၉။	• လူငယ်များ၏ ဆောင်ရွက် လုပ်ဆောင်နိုင် မှုအားနည်း ခြင်း	• ပြင်ပ ဗဟုသုတ လေ့လာမှု အားနည်းခြင်း • မိရိုးဖလာအတိုင်း လူငယ် များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် ခြင်း	• ရပ်ရွာအကျိုးဆောင်ရွက် လိုစိတ်ရှိသော လူငယ်များ ရှိနေခြင်း • အချင်းချင်း စည်းလုံးစွာ ဆောင်ရွက်ကြခြင်း	• လူကြီးများ မှ နေရာပေး ခိုင်းစေမှု မရှိခြင်း • လူကြီးများမှ လူငယ်များ အား အသိအမှတ် ပြုမှု အားနည်းခြင်း	• လူငယ် အဖွဲ့စနစ် တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်း ဆောင်ရည် မြှင့်တင် ရေး သင်တန်းများ စီစဉ် ပေးခြင်း	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး • အခြေခံခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း • အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း • ဆက်ဆံရေးနှင့် ပံ့ပိုးမှု တိုးတက် လာစေရေး သင်တန်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ(တတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်)၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ။

၂။ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ ဘောလုံးကျေးရွာတွင် ၂၀၁၇ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊